BIBLIOTECA CENTRALĂ ASOCIAȚIUNEA SIBIIU

Anul al 55-lea 16 Pagini EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei 16 Pagini Nr. 107 Luni 18 Aprilie 1938

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ȘI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în țară

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

Refacerea rezervelor de petrol

Presa continuă să desbată problema petrolului românesc, privită sub unghiul nou de perspective și îngrijorări, pe care le proiectează în conștiința noastră a tuturor vestea, confirmată și de oficialitate, a secătuirii zăcămintelor de petrol, înainte de a se fi descoperit noui rezerve.

Faptul prezintă, firește, caractere de alarmă, îndată ce ni s'au pus înainte și termene fatale, de 6—7 ani, cât s'ar mai putea prelungi extracțiunea din zăcămintele existente, dacă am menține ritmul de azi al producțiunii — el însuși slăbit simțitor față de situația pe anul 1936.

Recunoscându-se greșala legiuitorilor anteriori, de a nu fi dat importanța cuvenită refacerii rezervelor de petrol, de a nu fi stabilit raporturi de sincronizare între ritmul exploatărilor curente și lucrările pentru dibuirea unor surse noui productive, de a nu fi împins la intensificarea unor astfel de lucrări prin avantagii și încurajeri speciale oferite capitalurilor dispuse să înfrunte toate riscurile legate de asemenea operațiuni, s'a găsit, în fine, că e necesar să se revizuiască regimul minier, pentru a se da satisfacție acestor postulate, vorbindu-se, în acelaș timp, și de o planificare pe o durată oarecare a sforțărilor, în această direcție.

Subsolul României conține încă importante depozite petrolifere. Suprafața terenurilor presupuse petrolifere s'ar ridica la circa 900.000 hectare. In baza Constituției dela 1923 și a celei de azi, cum și a legii minelor din 1924, care au decretat naționalizarea proprietății subsolului, statul stăpânește azi aproape tot domeniul minier al țării. O simplă stăpânire pasivă, însă, exercitată asupra unor bogății latente și inerte, n'are nici o valoare economică.

Statul — sub presiunea de azi a nevoilor și a căutării mijloacelor, cu care să le facă față, — nu dispune de fondurile necesare, care să-i permită să ia asupra sa campania de lucrări în vederea prospectării și explorării regiunilor necunoscute sau numai posibil petrolifere, în cadența cerută de apropierea sorocului fatal.

Dar chiar dacă ar avea la îndemână asemenea mijloace, n'ar fi de loc recomandabil să-și angajeze toate resursele financiare în întreprinderi pe cât de costisitoare, pe atât de riscante.

Soluția cea mai nimerită este tot aceea a interesării la astfel de operațiuni a întreprinderilor azi în funcție, care, având importante investiții în exploatări încă active, nu numai că-și pot găsi mai ușor socoteala, angajându-se în lucrări de explorare pe perimetre noui, dar au și tot interesul să-și lărgească raza exploatărilor, prin descoperiri de terenuri productive proaspete, care să le permită astfel o valorificare la maximum a investițiunilor și a capacității lor de producție.

E un ceas de răspântie pentru viitorul petrolifer al României, ceas, care, dacă e pierdut, riscăm să pătimim ce pătimesc azi polonezii, cari, secătuindu-și sursele înainte de a fi redat producției rezerve proaspete, umblă cu lumânarea după capitaliști cărora să le concesioneze terenuri spre explorare, după ce au lăsat pe vechii exploatatori să lichideze și să plece, refuzându-le la timpul oportun concesiunile de explorare.

Numai cantitatea?

de I. VION

Pentru România în deosebi, cu marea proporție de analfabeți, nu e problemă care să fie atât de permanent la ordinea zilei ca problema învățământului nostru public.

Am arătat în numărul nostru de eri, în legătură cu hotărîrea de a se micșora numărul școlilor, cum nici numărul școlilor primare, nici numărul învățătorilor n'a atins cifra normală în raport cu populația școlară.

Dar, în repetate rânduri, am arătat că și în ce privește învățământul primar și în ce privește cel secundar și superior, în primul rând trebue să vedem dacă slabele rezultate de până acum sunt datorite insuficienței cantitative a dăscălilor și a localurilor de școli, ori răspunderea o poartă în mare măsură și acei cari nu pun destulă tragere de inimă, în rolul ce li s'a încredințat. Niciodată noi n'am generalizat și n'am adus învinuiri în bloc corpului profesoral. Avem învățători, institutori și profesori pentru cari catedra constitue un amvon răspânditor de cultură. Dar din nenorocire avem și excepții, „funcționari", nu dascăli, cari își fac de mântuială lecțiile, cu singura grije ca orele să treacă repede, indiferent de roadele recoltate de tinerele vlăstare ce le sunt date în grije.

Nu zidurile, nu localurile, nu numărul, vor spori focul sacru ce lipsește din sufletul multora dintre propovăduitorii culturii de toate gradele, ale culturii căreia oficialitatea i-a hărăzit sus o strălucire aparentă de vanitate și spoială iar pentru cei de jos o dezinteresare care lasă lucrurile la voia întâmplării.

Statisticile ne arată că în majoritatea satelor din unele provincii abea 30 la sută din populația școlărească frecventează cursurile. Nu e numai vina învățătorilor respectivi și nici nu ne gândim să le facem exclusiv lor vreo imputare.

Scoatem în evidență sistemul bazat pe nepăsarea comodă a oficialității, care n'a știut să insufle vârstnicilor datoria ce au față de copiii lor, de a nu-i lăsa în întunerecul neștiinței și analfabetismului.

O revistă franceză zugră-

(Continuare în pagina 2-a)

INTRAREA LUI ISUS HRISTOS IN IERUSALIM — MARIA BEREZOVSCHI

FLORIILE

Brânduși și ghiocei și micșunele
Au răsărit sfioase pe răzoare;
Se 'ntorc la cuiburi berze, rândunele
Și-albina pare 'n sbor un strop de soare.

Sunt ninși de flori caișii din grădină,
Iar pe livadă salcia pletoasă,
Sub aurul cascadei de lumină,
Și-a aninat beteală de mireasă...

Florile!... Ninsori de flori și raze,
Vârtejuri prin pădurea de răchită,
Credința de-altădată cu extaze,
Copilăria noastră fericită...

Și clopotele cântă, se îmbină
Cu sufletul și cântă tot mereu,
Iar glasul lor, sub slava de lumină,
Coboară pe pământ, pe Dumnezeu!

MIRCEA DEM. RADULESCU

ASPECTE SOCIALE DIN ARDEAL

SALARIZAREA ȘI POLITICA

de I. AGÂRBICEANU

Stricarea armoniei necesare între preotul și învățătorul satului în Ardeal, în multe locuri, mai are și alte motive afară de deosebirea confesională dintre ei, și eliberarea învățătorului de sub controlul Bisericii și a satului. Sunt, anume, două motive de ordin general: salarizarea și politica.

Incă în era ofensivei de maghiarizare a școlii sătești chestiunea salarului mai mare al învățătorului a produs vrajbă între cei doi factori principali ai satului.

Și pe lângă cea mai bună și mai îngrijită educație, oamenii nu se pot scăpa de preocuparea problemei materiale a vieții. Ea e discutată, și ajunge adeseori pe primul plan, la sate, unde nu numai cei interesați o discută, ci și sătenii. Și adeseori se ajunge la aprecierea sau desconsiderarea unui „domn", după salarul ce-l are. Intâietatea se acordă adeseori după venitul ce-l are un intelectual.

Sub acest raport poporul nostru are mult simț satiric, adeseori injust plasat. De-o pildă dacă înainte de mine erau învățători cari abia trăiau de azi pe mâine, erau țărani cari toț pe ei îi satirizau, deși vinovați de situația învățătorului era însăși satul, care nu-i plătea regulat și întreg nici micul salar stabilit, învoit uneori la alegerea dascălului.

După unire, în general, învățătorii au fost mai bine și mai regulat salarizați decât preoții. Este adevărat că preoților li s'a dat prin reforma agrară sesiuni parohiale, acolo unde a fost pământ de expropriat. In împrejurări normale, cum au fost vremile așezate dinaintea războiului mondial, treizeci și două de jugăre făceau o parohie să fie de clasa întâi. Și preotul ce o administra nu putea fi considerat de om sărac.

După războiu, situația s'a schimbat sub multe aspecte cari au determinat nerentabilitatea unei economii mijlocii. Nu e nevoe să se insiste asupra lor. Va fi de ajuns să spunem că multe sesiuni parohiale s'au lucrat la limita cheltuelilor și veniturilor în anii mijlocii.

Preoțimea noastră, de obiceiu cu familie numeroasă, întâmpină tot mai multe greutăți materiale în educarea copiilor. E, în genere, săracă, fără nici o exagerare. Salarul ei, micșorat din an în an, cu nenumărate-

(Continuare în pag. 2-a)

Perspective și speranțe

In ciuda pregătirilor de război, lumea e însetată de pace. Abia s'a răspândit, prin agențiile de presă, informația că acordul anglo-italian va fi încheiat astăzi și opinia publică internațională, ca și presa străină, se și grăbește să deschidă perspectivele și să enumere speranțele, pe care le trezește noua înțelegere mediteraná.

O urmăm și noi, pe calea anticipărilor, în așteptarea constatărilor mai pozitive, pe care ni le va îngădui publicarea acordului.

Simpla anunțare a înțelegerii anglo-italiene a creat o atmosferă de destindere, care va face posibile în curând gesturi de apropiere între țări, ale căror relații erau până astăzi încordate.

Se anunță astfel că d. Hore Belisha, ministrul de război al Marei Britanii, va vizita pe d. Mussolini, că ministrul de externe al Italiei fasciste, contele Ciano, va face o călătorie la Londra, că d. Flandin sau d. Mistler va fi numit ambasador la Roma, unde Franța nu mai e reprezentată de un an și jumătate, de când primul guvern Blum a avut ideia să recheme pe d. de Chambrun, care atinsese limita de vârstă.

Indreptățite sau nu, aceste svonuri sunt semnificative pentru atmosfera creată de fericita încheiere a convorbirilor dintre Italia și Marea Britanie. Chiar dacă n'ar corespunde adevărului în amănunte, ele sunt în cadrul realităților ca tendințe.

Intr'adevăr, încordarea dintre Italia pe de o parte, Marea Britanie și Franța pe de alta nu afecta numai raporturile dintre aceste țări. Ea avea repercusiuni mai îndepărtate: în lumea arabă din Africa de Nord și din Asia; în Europa Centrală unde înlesnia Anschlussul; în fine, în Extremul Orient, unde Marea Britanie, obligată să-și rezerve toate posibilitățile pentru orice eventualitate în Mediterana, era silită să facă o politică de neintervenție forțată, în războiul dintre Japonia și China.

Acordul anglo-italian este de natură să schimbe radical multe raporturi de forță și multe situații internaționale.

In primul rând beneficiarii unei asemenea înțelegeri nu vor fi numai Italia și Anglia. Un astfel de acord, având la temelia lui statu-quo în Mediterana, toți riveranii acestei mări vor profita, în egală măsură, de dispozițiile lui. Temerea unei agresiuni pentru Italia venia de la Marea Britanie, iar pentru aceasta din urmă dela cea dintâiu. Celelalte state erau pe al doilea plan. Pacea asigurată între cei doi propagandiști principali se va traduce deci într'o destindere generală.

Retragerea parțială a trupelor italiene din Libia nu va fi un element de siguranță numai pentru Anglia. Ea va liniști, în acelaș timp, Franța și Egiptul. Incetarea propagandei panislamiste și confirmarea acordului anglo-italian din 1927, relativ la Arabia, vor contribui, de asemenea, nu numai la menținerea statului-quo pe țărmurile orientale ale Mării Roșii, dar va permite Marei Britanii să restabilească ordinea în Palestina și va înlesni pacificarea spiritelor în imperiul nord-african al Franței. Aceasta se va folosi cași cum ar fi semnatară a acordului — de schimburile de asigurări anglo-italiene, în ce privește menținerea statutului teritorial și politic al Spaniei și bazinului apusean al Mediteranei. In această atmosferă nouă, reluarea unor raporturi diplomatice între Franța și Italia devine o chestiune de logică și bun simț. Prezența apropiată a unui nou ambasador francez la Roma, va avea ca urmare directă slăbirea presiunii pe frontiera Alpilor și micșorarea îngrijorării în Europa Centrală și dunăreană, unde până astăzi lipsa celor trei Mari Puteri occidentale lăsa liber câmpul acțiunii germane.

Intr'adevăr, în al doilea rând, Europa Centrală și dunăreană vor putea beneficia indirect și ele din eliminarea ostilității din Marea Mediterană. Franța și Italia, și în a doua linie Marea Britanie, direct sau prin solidaritatea ei cu Franța, au, în această regiune a continentului, interese esențiale, pe care niciuna din ele nu le poate trece cu vederea.

Ar fi desigur o eroare sau o anticipație, insuficient justificată, să se vorbească de refacerea frontului dela Stresa, în ajunul vizitei d-lui Hitler la Roma. Se poate însă considera ca fiind corespunzătoare realității constatarea că echilibrul Europei dunărene, adânc turburat de alipirea Austriei la Germania și de absența politicii italiene din această regiune a continentului, poate fi în bună parte restabilit prin libertatea de acțiune diplomatică, pe care o capătă pe Dunăre Marile Puteri interesate.

In fine, oricât ar fi de departe, Extremul Orient va simți și el repercusiunile unei înțelegeri anglo-italiene. Conflictul, care separă Marile Puteri navale ale lumii, căpătă din ce în ce mai mult înfățișarea unei ciocniri între imperialisme. Blocul anglo-francez reprezintă imperialismul posedanților; uniunea anticomunistă italo-germano-japoneză pe al puterilor nesatisfăcute. Destinderea care se va produce în Mediterana deschide și pentru conflictul din Orientul îndepărtat posibilități noui de intervenție amicală sau de mediațiune cu sorți de izbândă.

Trecutul recent ne-a deprins să fim sceptici în materie de acorduri internaționale. Nu trebue să exagerăm speranțele și să îngrămădim iluziile. Dar ne este îngăduit să constatăm realitățile. Incetarea luptei diplomatice între două din Marile Puteri europene, în Mediterana, poate fi rodnică pentru pace, în tot restul lumii.

Ofițeri iugoslavi în Capitală

D. general NEDELCOVICI inspectorul general al cavaleriei iugoslave

—xXO❖OXx—

Loji masonice germane dizolvate în Polonia

Varșovia, 15 (Rador). — **Autoritățile poloneze au decretat dizolvarea a două loji masonice germane din Pomerania.**

Evreii din Austria înainte de Anschluss

Dela trimisul nostru special

Viena, Aprilie

Viena are faima unui Tel-Aviv al Europei Centrale. Oraș vechiu cu un mare vad comercial care a fost privilegiul său de totdeauna la răscrucea drumurilor continentului, ea a atras pe evrei cu câștigurile mirifice pe care li le-a oferit și cu favorurile pe care aceștia le-au găsit aici ca nicăeri în Europa. Documentele istorice înregistrează nume de mari bancheri vienezi de origine semită încă din timpul împăratului Leopold, din veacul al XIII-lea. Ei se ocupau atunci, ca și în zilele noastre, mai ales cu furniturile de război. Procurau împăratului tunuri, puști, muniții, chiurase, cai și echipamente. Sombart ne informează în marele lui studiu asupra prezenței elementului iudaic în economia politică mondială că în secolul XVIII evreii dețineau complet monopolul oficial al acestor furnituri. Un anume Sinzheimer avea la 1739 asupra Statului austriac o creanță de 5.000.000 florini, bani dați cu împrumut pentru înzestrarea oștirei. Alți evrei ca Wertheimer, Oppenheimer, Mayer, etc., erau declarați furnizori speciali ai împăratului și purtau rang nobilar, având dreptul să adauge după semnătură titlul de „Evreu imperial". La Curtea din Viena care avea nevoe de mari sume de bani pentru trenă și pentru războaie, a existat întotdeauna o camarilă de evrei bogați, care purtau în acte titlul de „Evrei de Curte" și se bucurau de mari libertăți comerciale și de un regim particular de drept. Sub Maria Thereza ajunseseră chiar judecători împărătești.

Cei mai mulți dintre evreii din Austria provin din Spania lui Ferdinand Catolicul și din Olanda.

Debutând ca interpreți sau intermediari și ca ambasadori ai Curții pentru afacerile diplomatice și comerciale în Orient, aceștia au cucerit încetul cu încetul toate pozițiile de viață ale imperiului. Au ajuns astfel, suprapunându-se peste vechii evrei împărătești, mari comercianți, mari industriași, rechinii aurului care se scurgea din toate părțile împărăției la Viena și stăpânii de până eri ai Austriei.

Pulberăriile și fabricile de

(Continuare în pag. 2-a)

NOUI AGHIOTANȚI AI REGELUI MAREI BRITANII

Ofițeri indieni, numiți aghiotanți ai regelui Angliei pe 1938, fotografiați pe bordul vasului „Ranchi" la sosirea acestuia în docurile George al V-lea. Fiecare din ei are 25 de ani de serviciu și au fost distinși cu diferite decorații în război și în campaniile la cari au luat parte.

Viena rămâne în sărbătoare până la ziua de naștere a Fuehrer-ului.